

Folketingstidende
Tillæg E

Aktstykke nr.

Folketinget -NaN

Forsvarsministeriet. København, den 15. marts 2023.

- a. Forsvarsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at totaludgiften til opførelsen af F-35-faciliteterne på Flyvestation Skrydstrup øges med 267,0 mio. kr. (2023-pl) fra 1.084,4 mio. kr. til 1.351,4 mio. kr. Det svarer til en merudgift på 188,5 mio. kr. i 2023.

De samlede udgifter i 2023 på 421,6 mio. kr. afholdes af den bevilling, som opføres på finansloven for 2023 under § 12.14.03. Bygge- og anlægsarbejder.

- b. *Projektbeskrivelse*

Jf. aftale om anskaffelse af nye kampfly af 9. juni 2016 anskaffes 27 nye F-35-kampfly til erstatning for de nuværende F-16-kampfly. Det følger af aftalen, at de danske kampfly fortsat skal operere fra Flyvestation Skrydstrup, som skal ombygges og klargøres til formålet. Med henblik på at opretholde Danmarks operative kampflykapacitet skal faciliteterne således være klar til operativ brug i 2023, hvor de første fly forventes modtaget i Danmark. Det er fortsat forventningen, at denne tidsplan fastholdes.

Folketinget godkendte ved lov nr. 881 af 16. juni 2020 om udbygning og drift af Flyvestation Skrydstrup, at Forsvarsministeriet i perioden 2020-2023 kan anvende 1.084,4 mio. kr. (2023-pl) til udbygning og drift af Flyvestation Skrydstrup til brug for F-35-kampflykapaciteten.

Der er siden konstateret en forøgelse af totaludgiften i forbindelse med byggeriet samt en mindre, håndterbar forsinkelse af dele af byggeriet, som ikke ændrer ved det planlagte ibrugtagningstidspunkt. Hertil kommer at der afholdes udgifter i 2024, da der forventes en afregning af udeståender primo 2024. Den justerede projektøkonomi ændrer ikke ved, at F-35-faciliteterne på Flyvestation Skrydstrup kan ibrugtages i 2023 som planlagt.

Merudgifterne skyldes flere forhold, herunder:

1. Merudgiftsbehov som følge af kontraktindgåelser

Da lov nr. 881 af 16. juni 2020 om udbygning og drift af Flyvestation Skrydstrup blev vedtaget inden entreprisekontrakterne blev udbudt, var licitationspriserne ukendte ved lovens tiltrædelse. De afsluttede udbud oversteg budgettet for entrepriserne, om end merudgiftsbehovet ikke gav anledning til nye udbud.

Merudgiftsbehovet som følge af kontraktindgåelser estimeres at udgøre i alt 40,6 mio. kr. i projektperioden.

2. Ekstraordinære prisstigninger

Som følge af COVID-19, krigen i Ukraine, den høje inflation og markedssituationen i øvrigt er der konstateret ekstraordinære og markante prisstigninger på flere materialer, som påvirker projekttøkonomien. Prisstigningerne skyldes råvare- og materialemangel, som især vedrører stål, beton, isolering og træ. Prisstigningerne vedrører ikke det ovenfor opgjorte merudgiftsbehov som følge af kontraktindgåelser.

Sammenholdt med projektets bevilling har den store efterspørgsel og knaphed på visse materialer således medført ekstraordinære prisstigninger, som estimeres at medføre et merudgiftsbehov på i alt 106,6 mio. kr. i projektperioden.

3. Uforudsete udgifter

Projektets høje kompleksitetsgrad, byggeriets størrelse samt klassifikationen af byggeriet har dels medført uforudsete udgifter til ekstraarbejder, dels medført et forventet behov for yderligere ekstraarbejder end oprindeligt forudsat. Udgifterne hertil er endvidere påvirket af markedssituationen i lighed med ovennævnte forhold vedr. ekstraordinære prisstigninger.

Ekstraarbejder skyldes typisk ændringer, rettelser og mangler, som ikke er indeholdt i kontrakterne, da behovet for disse er opstået efter påbegyndelsen af byggeriet. Ekstraarbejderne vedrører blandt andet omstilling af byggepladsen mellem forskellige klassifikationsgrader, modifikation og specialfremstilling af brand- og sikringsbetydende døre mv. Som konsekvens heraf forventes der ligeledes merudgifter til byggeprojektets rådgivere.

Jf. lov nr. 881 af 16. juni 2020 indgik der i totaludgiften en reserve til uforudsete udgifter på 80,8 mio. kr. (2023-pl). Det estimeres, at der er behov for yderligere i alt 87,2 mio. kr. til finansiering af uforudsete udgifter i projektperioden.

4. Forceringsaftale

Fremdriften af byggeprojektet har været påvirket af COVID-19, herunder som følge af manglende materialer, medarbejderfravær fra byggepladsen grundet karantæne mv. Med henblik på at sikre den planmæssige ibrugtagning af byggeriet er det derfor vurderet nødvendigt at indgå en forceringsaftale med entreprenøren, som sikrer, at entreprenøren når sine opgaver inden for tidsplanen.

Udgifter til forcering estimeres at udgøre i alt 32,6 mio. kr. (2023-pl) i projektperioden.

Totaludgift

Ovennævnte ændringer medfører en merudgift på 267,0 mio. kr. (2023-pl) i perioden 2020-2024 i forhold til det forudsatte i lov nr. 881 af 16. juni 2020 om udbygning og drift af Flyvestation Skrydstrup.

Totaludgiften fordeles på følgende udgiftskategorier:

Tabel 1: Udgifter fordelt på kategori (mio. kr., 2023-pl)

	Lov nr. 881 af 16. juni 2020	Justeret projekt	Forskel
Kontraktindgåelser	994,8	1.035,4	40,6
Ekstraordinære prisstigninger	8,8	115,4	106,6
Uforudsete udgifter	80,8	168,0	87,2
Forcering	-	32,6	32,6
I alt	1.084,4	1.351,4	267,0

Udgifterne til projektet forventes afviklet, som følger:

Tabel 2: § 12.14.03. Bygge- og anlægsarbejder fordelt på finansår (mio. kr., 2023-pl)

	Lov nr. 881 af 16. juni 2020	Justeret projekt	Forskel
Finansåret 2020	97,6	24,6	-73,0
Finansåret 2021	390,4	358,9	-31,5
Finansåret 2022	363,3	521,2	157,9
Finansåret 2023	233,1	421,6	188,5
Finansåret 2024	-	25,1	25,1
I alt	1.084,4	1.351,4	267,0

Merudgifterne afholdes inden for Forsvarsministeriets eksisterende, økonomiske rammer.

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget, idet projektets totaludgift er forøget med mere end 10 pct. i forhold til det forudsatte i lov nr. 881 af 16. juni 2020 om udbygning og drift af Flyvestation Skrydstrup. Som følge heraf kræves særskilt godkendelse af Finansudvalget, jf. budgetvejledningens pkt. 2.8.3.1.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at totaludgiften til opførelsen af F-35-faciliteterne på Flyvestation Skrydstrup øges med 267,0 mio. kr. (2023-pl) fra 1.084,4 mio. kr. til 1.351,4 mio. kr. Det svarer til en merudgift på 188,5 mio. kr. i 2023.
De samlede udgifter i 2023 på 421,6 mio. kr. afholdes af den bevilling, som opføres på finansloven for 2023 under § 12.14.03. Bygge- og anlægsarbejder.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 15. marts 2023

TROELS LUND POULSEN

/ Jonas From Soelberg

Til Finansudvalget.